

tionære kapacitet samlet set ikke reduceres, med mindre der med sikkerhed er konstateret et fald i behovet.

Det fremgår af satspuljeaftalen, at regeringen og satspuljepartierne anbefaler, at de midler, der afsættes med aftalen til indførelse af en udvidet behandlingsret, anvendes til en udbygning i antallet af specialiserede senge i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens rådgivning herom. Det følger videre af aftalen, at partierne samtidig anbefaler, at midlerne også anvendes til en udbygning af regionernes tilbud til patienter med svære ikke-psykotiske, psykiatriske lidelser med udgangspunkt i gode erfaringer fra eksisterende, specialiserede klinikker.

Det er forventningen, at indførelse af det udvidede frie valg for de psykiatriske patienter samlet set vil føre til en øget kapacitet, mere effektiv udnyttelse af kapacitet og kompetencer, og dermed også en højere kvalitet i den samlede indsats på psykiatriområdet.

2. Gældende ret

Efter de gældende regler i sundhedslovens § 86 om frit sygehusvalg, kan personer, der henvises til sygehusbehandling, vælge mellem bopælsregionens sygehuse, andre regioners sygehuse og de private specialsygehuse m.fl., der er nævnt i § 79, stk. 2. Adgangen til at vælge kan dog begrænses for psykiatriske patienter, hvis hensynet til den pågældende taler for det, jf. sundhedslovens § 86, stk. 3. Denne bestemmelse kan kun bruges i undtagelsestilfælde, hvor f.eks. væsentlige hensyn til kontinuitet i behandlingen begrundet det.

Herudover har somatiske patienter, som er henvist af en læge til sygehusbehandling, siden den 1. juli 2002 haft et udvidet frit sygehusvalg efter sundhedslovens § 87, som er uddybet i bekendtgørelse nr. 1065 af 6. november 2008 om ret til sygehusbehandling m.v. Efter § 11 i bekendtgørelsen kan disse personer vælge at blive undersøgt og behandlet på et af de sygehuse, klinikker m.v. her i landet eller i udlandet, som regionsrådene har indgået aftale med, hvis bopælsregionen ikke inden for 1 måned efter, at henvisningen er modtaget, kan tilbyde undersøgelse, og behandling ved regionens egne sygehuse eller et af de sygehuse, som regionen samarbejder med eller sædvanligvis benytter.

Bestemmelsen i § 11 i bekendtgørelsen gælder, jf. § 13 i bekendtgørelsen, ikke henvisning til psykiatrisk behandling. Voksne psykiatriske patienter er således ikke i dag omfattet af det udvidede frie valg.

Det bemærkes, at med lov nr. 1064 af 6. november 2008 om ændring af sundhedsloven blev det udvidede frie sygehusvalg midlertidigt suspenderet, således at

reglerne om udvidet frit sygehusvalg efter 87, stk. 1-6, ikke gælder til og med den 30. juni 2009.

Efter de gældende regler i sundhedslovens kapitel 20 a om udvidet ret til undersøgelse og behandling af psykisk syge børn og unge (§§ 87 a-87 d) blev der med lov nr. 539 af 17. juni 2008 gradvis indført udvidede undersøgelses- og behandlingsrettigheder på det børne- og ungdomspsykiatriske område, således at denne patientgruppe ved ventetider på mere end 2 måneder under visse betingelser fik ret til at vælge undersøgelse og i visse tilfælde også behandling på et sygehus, en klinik m.v., som regionsrådene har indgået aftale med (aftalesygehus). Således trådte den udvidede ret til undersøgelse i kraft den 1. august 2008, og fra den 1. januar 2009 udvidedes ordningen til også at omfatte en udvidet ret til behandling for patienter med behov for hurtig efterfølgende behandling.

Med henblik på at sikre kontinuitet i undersøgelses- og behandlingsforløbet kan et barn eller en ung person, der i henhold til § 87 b, stk. 1, er blevet undersøgt på et aftalesygehus, vælge at lade sig behandle på det aftalesygehus, hvor personen er blevet undersøgt, hvis aftalesygehuset kan tilbyde behandling i umiddelbar forlængelse af undersøgelsen, jf. § 87 b, stk. 3.

Mere detaljerede regler for psykisk syge børn og unges rettigheder findes i bekendtgørelse nr. 1065 af 6. november 2008 om ret til sygehusbehandling m.v. samt bekendtgørelse nr. 787 af 16. juli 2008 om udvidet ret til undersøgelse og behandling for psykisk syge børn og unge, herunder om henvisningsproceduren og dokumentationskrav til aftalesygehuse m.v.

3. Lovforslaget

Indledningsvist skal det slås fast, at en udvidet behandlingsret i voksenpsykiatrien ikke vil medføre ændringer for patienter, som er henvist til akut behandling, f.eks. på grund af psykotiske symptomer. En udvidet behandlingsret vil således ikke ændre ved sygehusvæsenets overordnede forpligtigelse til at prioritere behandling af akut og livstruende sygdom. Og det er stadig en faglig vurdering, som skal sikre, at patienter med det største og mest akutte behandlingsbehov prioriteres først.

En udvidet behandlingsret indebærer, at voksne, der er fyldt 19 år og henvist til psykiatrisk behandling, får ret til at vælge at få foretaget behandling på et sygehus eller klinik, som regionsrådet har indgået aftale med, hvis bopælsregionen ikke inden 2 måneder efter modtagelse af henvisningen kan tilbyde behandling.

Henvisningen er, som ved andre henvisninger til sygehusvæsenet, en anmodning til den voksenpsykiatriske afdeling om at modtage en patient. Henvisnin-